

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra 1 kor Egy hóra 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 - Negyedévre 4 - 50 -

Felolvas szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lapnyelők:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Nem kell már kormánybiztos!

Bocskay megyéje retirál.

Debreczen, február 21.

Kristóffy mester, felesleges dolog Debreczenbe vagy Hajdumegyébe kormánybiztost küldeni. Megy itt már minden ugy, miut a karikacsapás. Bocskay vármegyéje tegnap meggondolta a dolgot, engedett a negyvennyolczból és ugy allapodott meg, hogy tisztviselőit kikapcsolja a nemzeti ellentállásból.

Ugy látszik, a hajduk vezetőire deprimáló hatással volt az abszolutizmus első merénylete. Vagy a tisztviselők nem akartak Abauj-Torna megye hazafias tisztviselőinek sorsára jutni. Nem tudjuk igazán, hogy mi okozta a Pálfordulást, de tény, hogy a jóléti bizottság határozata nyomán *Hajdumegye márczius elsején ki fog lépni az alkotmányt védő vármegyék sorából.*

Nem akarjuk ezt a határozatot illő kommentárral kísélni, mert *Varady Sándor* ugyis, mint fő fiskus, izgatás miatt biztosan a nyakunkra illesztene ügyészi jobbát. Csak egyszerűen regisztrálunk hát. Regisztráljuk, hogy már a hajdu lelkesedés sem a régi, hogy az alkotmányvédő bizottság egyik másik tagja nyugodtabban alszik, ha nincs a vállán felelősség. Re isztráljuk továbbá azt, hogy ebben a vármegyében csak tíz ember lelkében élt a hazafias áldozatkészség nagyszerű lángja — a többi kebel az szunyadoz. Szomorú, nagyon kesű dolog ez a *rückverskonzentrierung*. Csak az vigasztal bennünket, hogy ha egy vármegye tart is ki, elvégre mégis diadalt fog aratni a nemzeti ellentállás. Mert nem a számtól, hanem a nagy és becsületes elhatározástól függ az igaz ügy diadala.

A jóléti bizottság nevezetes üléséről a következő tudósítás számol be:

Hajdu vármegye 45-ös jóléti bizottsága tegnap délelőtt a megye székházának nagytermében Kovács József orsz. gyűl. képviselő elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés tárgysorozatában a megváltozott politikai helyzet tárgyalása és a megye övöbeni állásfoglalása volt felvéve. — A jóléti bizottság összes tagjai megjelentek és a napirendre tűzött kérdések felett élénk vita keletkezett.

Főleg két javaslat volt felszínre: az első az, hogy *Weszprémi Zoltán* alispánhelyettes hívjon össze rendkívüli közgyűlést és ezen mondja ki, hogy az adó és katonai megtagadása ügyében hozott eddigi hazafias határozatok teljes egészében fentartandók.

A másik pedig az: hogy a megye törvényhatósága ne álljon szóba a darabant kormánylyal, annak rendelkezéseit végre ne hajtsa, tekintettel azonban arra, hogy a nyílt abszolutizmus azon megyei tisztviselőkkel szembe, akik az önkéntes adók elfogadását és katonák előállítását megtagadják, a legmesszebb menő erőszakot fejt ki, a megye hivatalnoki karát karhatalommal kivezetteti és a hosszú idő óta szolgált megyei tisztviselők helyett jórészt rovott multu egyéneket, lelkiismeretlen csirkefogókat alkalmaz és ezzel beszenyesíti a megyék szeplőtlen multját, azt kívánja javasolni a rendkívüli közgyűlésnek, hogy a tisztviselőket kapcsolja ki az ellenállásból és engedje meg nekik az önkéntes adók elfogadását és az önkéntes katonák előállítását.

Azon remény vezet ezen eljárásban hogy nem lesz Hajdumegyében hazaáruló mindaddig, míg az alkotmányos országgyűlés a katonát és az adót meg nem szavazza, sem adót nem fog fizetni, sem katonának nem áll senki.

Élénk vita keletkezett erre. *Jánossy Zoltán* nem tartja megengedhetőnek, hogy a megye ellenállása ilyen módon megtöressék. Azért alakult a jóléti bizottság, hogy helyt álljon. Ha bajba kerülnek a tisztviselők, viselje a bizottság a felelősséget. Daczára annak, hogy *Jánossy Zoltán* beszédét nagy tetszés fogadta, mindazonáltal a gyűlés többsége a második vélemény mellett foglalt állást, tehát a *tisztviselőket az ellenállás kötelékéből kivonni javasolja*. A rendkívüli közgyűlés ideje még nincsen megállapítva, valószínűleg márczius elején lesz.

A képviselőház a Bazilikában.

A parlament ostromállapotban.

Rendőri gázság az utcán.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 21.

A fővárosban történt eseményekről, a melyek a mai nap folyamán az egész országot foglalkoztatták, a következő tudósítás számol be.

A parlament ostromállapotban.

A parlamenti pártok tegnap tudvalevőleg elhatározták, hogy a tervezett képviselőházi üléstől elállanak, akármilyen

törvénytelenység is történt az országgyűlés elosztatásával, keresztet vetnek a régi országgyűlésre. A kormány és a rendőrség azonban nem hisz. Hátha mégis összeül a képviselőház? Mivel azt határozták, hogy nem lesz ülés, a kormány meg volt arról győződve, hogy ez azt jelenti, hogy nem lesz. És ma reggel óriási apparátussal intézkedtek, hogy megakadályozzák a parlament összehívását. Minden nagyobb lokalitást nagy rendőri szotnya foglalt el. A Vigadóban, a Saskörben, a Royalban, az új városházán és az új lövöldében tíz-tíz rendőr jelent még egy fogalmazó vezetésével, nehogy a koalíció ott találkozzék. A rendőrök hősi pózzal odahelyezkedtek a helyiségek ajtai elé és nyomban elfoglalták a telefont, melyhez senkit oda nem eresztettek, pedig azokhoz végre a bérlőknek is volna valami joga. A vitéz legények délig unatkoztak mindenfelé a városban, aztán szegyenkezve hazakullogtak. De még most is nagy az aggodalom *Kristóffyék*ban: hátha a „Trieszti nő”-ben tartották meg az országgyűlést? . . .

Az országházat viszont tíz lovasrendőr és husz gyalogos rendőr már reggel hat órakor elfoglalta. Nyolcz órakor pedig nagy trombitaszóval a parlament előtt fekvő terre vonult a 38. gyalogezred két százada és a 16. huszárezred egy eskadróna. Természetesen ennek a vitéz armádiának sem volt semmi dolga és a járókelők vidáman a katonák urak szemébe nevettek. A képviselők közül *Makkai Zsigmond* jelentkezett azzal, hogy be akar menni a Házba. Nagy gaudiummal fogadták persze és nem engedték be.

Mikor aztán az armádia látta, hogy nem fog történni semmi — csendben elvonult a kaszárnyákba.

A Bazilikában.

Istentisztelet volt ma a Bazilikában. A hatalmas székesegyház zsufolásig megtelt. Az ország színe java megjelent ott, hogy megenyhüljön hazafias bánata. *Kossuth Ferencz* a nemzet vezérével az élén eljött az egész ellenzék, felvonult testületileg az egyetemi ifjúság, s ott láttuk a főváros egész előkelő társadalmát is.

Főnséges szomorú, megható és felémelő volt a szertartás, amely *Molnár János* apát gyönyörű egyházi beszédével kezdődött.

— Magyarország Nagyasszonyához fordulunk a haza válságos helyzetében, mely olyan, mint a tenger hullámaival küszködő hajó. A toronymagasságu hullámok dióhéjként dobálják a hajót, melyet csak az Isten óv az összetöréstől. Oldalai recsegnek ropognak, vitorláit derékban kettétörnek. A hajó utasai ekkor összegyűlnek a fedélzeten s fohászkodnak ahhoz, akit a hullámok uralnak. Az imádság megedzi a lelküket, bizalmat önt a

Minden különösebb hivatkozás nélaül, de lelkiismerettel rendez bármily rangú és rendű temetéseket, hullaszállítás, vagy hullafelvételek

a legmérsékeltebb árak mellett.

Czipóvásárlás alkalmával csakis az

czipózletét keressük föl, mert ott a saját műhelyükben készített legjobb czipó árakat solid szabott árakban vehetjük.

Mérték utáni rendelések.

Elfenbein és Klein

özv. Kernáts Gyuláné „Kegyelet”

temetkezési intézmény

Debreczen, Kossuth u. 19 sz. a színházzal szemben.

Száz szónak is egya vége.

szívükbe s a hajó csodálatosképen megmenekül. A nemzet hajóját is hányják vetik a hullámok, a melyet roszakarói korbácsoltak fel Imádkozunk magyarok Nagyasszonyához, akit az indulatok hullámai urálnak s megmenekül az összetöréstől a nemzet hajója is.

Az apát ekkor leszállt a szószókról, s az oltárhoz lépett, ahol fényes segédlettel ünnepi nagymisét celebrált. A mise alatt Takács Mihály az Operaház tagja, orgona kísérettel a Boldogasszony anyánk kezdetű gyönyörű, régi Mária éneket énekelte. Puha bársonyos hangja betöltötte az egész hatalmas templomot s beleszólt magát a szívekbe. A közönség visszafójtott lélekzettel hallgatta az egyszerű, de fontos éneket.

Mikor az isten tiszteletnek vége volt, a közönség felállt s az orgona kísérete mellett együtt énekelte a Himnust. A közönség ezután az egyetemi hallgatóság kivételével, a mely a templom mellett összegyűlt, lassan eloszlott. Az ifjak zárt sorokban a Kossuth nótát énekelve, elzarándokoltak a kerepesi temetőbe Kossuth Lajos sírjához. Ennél szebb befejezése a mngasztos ünnepélynek nem is lehetett.

Rendőri bestiálítás.

A hazafias dalokat éneklő tömeg az Andrassy-úton és az Erzsébet-körúton át vonult a temető felé. A függetlenségi párt kör előtt a hetedik kerületi kapitányságon készenlétbe helyezett gyalogos és lovasrendőrök Szirmay Andor kerületi kapitány parancsára hátulról megtámadták az ifjakat. A lovasok vad dühvel belelovagoltak a tömegbe s kardjaikkal valóságos vérfürdőt rögtönöztek. Utótták-vágták a fiatal embereket. A tömeg elmenekült az ostromba támadás elől.

Akiket a lovak patái nem gázoltak el, vagy a kardsapások nem tettek nyomorékká, a gyalogos rendőrök ütötték agyba-főbe. Egy embert, még nem tudni kicsoda, egy kardsapás a fején érte. Menten összerogyott. A körút egyik kapuja alá vitték, a hol mindeztideig nem sikerült eszméletre téríteni. Lehet, hogy azóta sebébe bele is halt. Az ifjak zászlóvivőjétől a kapitány parancsára négy gyalogos rendőr el akarta venni a gyászlobogót. A fiatal ember pedig nem adta oda s kijelentette, hogy inkább maga viszi a rendőrségre. Több ifju kíséretében be is ment a hetedik kerületi kapitányságra, a hol őt is, kísérőit is letartóztatták.

A rendőrök az egész körutat ostromállapotba helyezték. A lovasok a gyalogjárókra lovagoltak s kivont karddal „csinálták a rendet”. Aki idejekorán nem tudott elmenekülni, nem szabadult meg anélkül, hogy többé-kevésbé meg ne sebesüljön. Olyanokat is megvagdaltak, akik nem is vettek részt a tüntetésben. A Newyork kávéház egyik alkalmazottját, aki éppen az ernenyőt eresztette le, egy lovasrendőr a kezén sebesítette meg súlyosan.

A körúton az összes üzleteket bezárták. A lovasvendőrök a körutat egész szélességében elfoglalva tartották s a kerepesi-ut felé vonultak, maguk előtt hajtva a tömeget.

Közben egymást érte a durva rendőri brutalitás. A tömeget különben a Dohány-utcában Fasching felügyelő szétoszlásra hívta fel. Ebből összetűzés származott, melynek vége az lett, hogy Faschingot kegyetlenül elverték, viszont a rendőrök egy uri embernek kardjukkal bevették fejét. Csakhamar gyalogrendőrök jöttek a lovasok segítségére, kik szétugrasztották a tömeget.

Jelentés a császárnak.

A kereskedelmi szerződéseket közé tették.

A kormány a jövő héten kezd dolgozni.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 22.

A kormány minekutána most már azt hiszi, hogy Magyarországot teljesen meghódította első sorban magának és aztán az osztrák császárnak, nagy kegyesen elhatározta, hogy a szuronyos asszisztenciával a jövő héten kezdi meg „törvényes” (?) működését. A hivatalos lapban ma már közé tették a megkötött kereskedelmi szerződéseket is, a melyet parlament nélkül az ország kárára, de a darabantok szakállára megkötöttek.

Most már azt hiszik, hogy minden nehézségen tullestek és most következő hetik a gyümölcs érés utáni idő gyönyörének élvezése.

A siránkozás nem használ semmit, a jeremiadák sem sokat segíthetnek az országon, kaczagva kell fogadnunk mindent a mit a kormány széntségtelen keze cselekszik ezzel a szegény országgal.

Az abszolutizmus kereskedelmi szerződéseit itt következőknek:

A törvényhozás működésének szünetelésére való tekintettel a m. kir. minisztérium az új külkereskedelmi szerződések alapját képező autonóm vámtarifát az arra vonatkozó rendelkezésekkel együtt — nehogy addig, míg, a törvényhozás ez iránt intézkedik, az ország súlyos gazdasági válságnak tétessék ki. — Ö császári és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján s az utólagos törvényhozási felmentés reményében ezenel megállapítja és a folyó évi márczius hó 1-jével életbelépteti azon feltétel mellett, hogy a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban a jelen szükségrendelettel életbe léptetett rendelkezésekkel anyagilag azonos intézkedések fognak történni.

Ezen szükségrendelet a törvényhozás intézkedésével hatályát veszti.

Ezt követi a német szerződés publikálása. Ennek bevezetése így szól:

A m. kir. minisztériumnak 1906. évi 964/M. E. számú rendelete a Németbirodalommal kötött új kereskedelmi szerződés életbeléptetése tárgyában. Ö császári és apostoli királyi Felsége a Németbirodalommal 1905. évi január hó 25-én kötött új kereskedelmi szerződést (pótszerződést), az ehhez tartozó nyilatkozatot és az ugyanazon napon kötött állategészségügyi egyezményt ratifikálván, és másfelől a m. kir. minisztérium mérlegelvé azon súlyos gazdasági válság közeli veszélyét, mely az országra hárulna az esetben, ha a Németbirodalommal való külkereskedelmi viszonyaink folyó évi márczius hó 1-től kezdve szabályzatlanul maradnának, a törvényhozás működésének szünetelésére való tekintettel a Németbirodalommal megkötött új szerződést, az ehhez tartozó nyilatkozatot és az említett állategészségügyi egyezményt Ö császári és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján s az utólagos törvényhozási felmentés reményében a jelen szükségrendelet útján f. évi márczius hó 1-vel ezenel életbelépteti.

Ezen szükségrendelet a törvényhozás intézkedésével hatályát veszti.

A szerződést Szögyény-Marich László írta alá Ausztria-Magyarország nevében. A

kapcsolatos szükségrendeletet Fejérváry Géza. A szerződés tartalmát az egyezmény 7. cikkje állapítja meg eképpen:

A jelen pótszerződés 1906. évi február hó 15-én lép életbe. Az 1891. decz. 6-án kötött, fennálló kereskedelmi és vámszerződés a pótszerződés által megállapított módosításokkal és kiegészítésekkel 1917. deczember 31-ig marad érvényben. A szerződő felek mindegyike fentartja azonban magának azt a jogot, hogy a szerződést tizenkét hónappal 1915. évi deczember hó 31. előtt felmondja azzal az érvénnyel, hogy az ezen időponttal hatályon kívül lépjen. Ha a felek egyike sem él ezen joggal és tizenkét hónappal 1917. évi deczember hó 31. előtt sem nyilváníttja a szerződés hatályának ezen nappal való megszüntetése iránti szándékát, a szerződés az említett módosításokkal és kiegészítésekkel 1917. deczember hó 31-én túl érvényben marad egy év lefolytatáig attól a naptól számítva, melyen azt az egyik vagy másik szerződő fél felmondja.

A gazdasági függetlenséget tehát visszavonhatatlanul elkobozták, a vezényszót nem adják meg soha: ezen az alapon most már akár meg is lehet egyezni.

Mi lesz a városi tisztviselőkkel?

Szolgálat, vagy nyugdíjazás?

Tervezgetések a jövőről.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 21.

A „Debreczeni Független Ujság” tegnapi száma hirt adott arról, hogy a város tisztviselői körében eltérők a vélemények a jövőnd helyzetére nézve. Vannak sokan, akik esetleg követik a Kovács József polgármester eljárást és lemondanak állásukról, de vannak viszont igen számosan olyanok is, a kik tanácstalanul néznek a történendők elé.

Sok szó esett ma is a tisztviselők további magatartásáról. Erre különben, Hajdúvármegye jóléti bizottságának megállapodása adott okot. Az általános telfogás az, hogy az erőszak uralmával az ellenállást le kell szerelni, ha azt nem akarják, hogy úgy, mint Abaujvármegyében az abszolutisztikus rendszer mindenféle kétes existenciát ültessen a tisztességes, becsületes hivatali szolgálatban megőregedett tisztviselők helyére.

Igen érdekes az a terv, a melylyel ma komolyan foglalkoztak a városházán.

Ez nem más, minthogy a városnak jelenleg szolgáló tisztviselői, a kik jogosultak, — küldessenek nyugdíjba. Ez némi áldozatot kíván a várostól. Debreczenben 143 tisztviselő jogosult a városnál a nyugdíjra. Ha ezeket a tisztviselőket a törvényhatóság felmentené és nyugdíjba küldi, úgy 250 ezer koronát tesz ki évenként a fizetésük. Ez az összeg mintegy 25 százalékos községi pótdadót róna a közönségre.

Természetes, hogy ez a nyugdíjazási terv aligha vihető keresztül, mert habár a törvényhatóság egyik közgyűlésén ki-mondotta, hogy a város teljes vagyonával felelős a tisztviselőkért, — mégis be-következik az az állapot, hogy az abszolutisztikus hatalom az önkormányzat felfüggesztésével elkobozza a vagyont és igen könnyen a nyugdíjas tisztviselők il-etményeit sem utalványozza.

Nagyon természetes, hogy a tisztviselők főleg a felett gondolkoznak, hogy

Hölgyek, urak és gyermekek részére csinos, tartós, elegáns és olcsó

Czipőket

Csakis a Központi Czipő és Kalap Áruházban
Dréher sörcsarnok mellett vásárolhatunk.
➤ Elegáns férfi kalapok 3 koronától feljebb. ➤

vajjon a hatalom pressziója alatt maradjanak-e meg a törvényhatóság által kijelölt uton, avagy tegyenek le az ellenállásról és vállalják a szolgálatot.

A kinevezendő kormánybiztos megkérdezésére, hogy a teendők végzésére hajlandók-e a tisztviselők, valószínűleg azaz fognak válaszolni, hogy a törvényes határokon belül végzik tovább a város ügyvitelét.

Szállítják a debreczeni pót tartalékosokat.

Vijszatartják a családapákat.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 21.

Szomorú sorsra jutottak azok a szerencsétlen családapák, a kiket az erőszakoskodó katonai uralom póttartalékosul hívott be a katonai létszám kiegészítésére. Eddig csak volt rá reménység, hogy rövidesen megszabadulnak a katonai gyöngyétől, a melynek minden kinjától elszoktak azóta, hogy a köteles esztendőket eltöltötték, de most már reménység sincsen. A kik ott a kaszárnyák rideg falai közé bevonultak, nem igen szabadulnak meg egyhamar a császár kosztjától.

A hadügyminiszter ugyanis miután belátta, hogy a nemzeti ellentállás következtében nemcsak a magyarországi ezredeknél csappant meg a létszám, hanem Ausztriában is, elhatározta, hogy a magyar családapákból kitellett póttartalékokkal fogják a létszámot kiegészíteni.

A míg odahaza a szegény asszonyok, siró-rivó gyermekeség várják kinos epedésközben a kenyérkereső családőt, addig a generálshad a legridegebben, minden szív és lélek nélkül elrendeli, hogy a szolgálatra bevont szerencsétlen póttartalékosokat szétosztják a különféle osztrák és horvát armádiákba.

A hadügyminiszter rendelete Debreczenbe is megérkezett tegnap. A rendelet következtében egyetlen póttartalékos se fognak szabadsgólni.

Debreczenbe mintegy 1800 póttartalékos vonult be a múlt év december 27-én. Ebből a számból körülbelül 250 embert szabadságoltak, mert a létszámon felül voltak a póttartalékosok. Habár még most is többen vannak, mégis úgy áll a dolog, hogy a számfellettiek az idegen ezredbe osztják be.

Törvény szerint az 1903. évben besorozozottak 1906. december 31-ig, az 1904. évben besorozozottak pedig 1909. év végéig tarthatók benn. De hát most olyan a világ, hogy a törvényt nem tekinti az osztrák önkény és magyar ember anyaggal pótolja az osztrák katona hiányt.

A debreczeni póttartalékosok szállítását a rendelet következtében megkezdik a napokban. A 39. gyalogezrednél lévő póttartalékosok közül körül-

belül kétszázat holnap szállítanak Bécsbe, a hol a különféle osztrák ezredbe fogják őket szétosztani szolgálatra.

Hogy a derék magyar család apák mikor jönnek ismét haza, mikor élvezik a családjuk szerető melegét, csak az Isten tudná megmondani!

Felhő Rózi automobilja.

A művésznő Debreczenbe jön.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 24.

Népszerűbb primadonnája aligha volt még a debreczeni színpadnak Felhő Rózsi-nál. Csupa temperamentum és sikk ez a művészasszony, a ki most a szegedi közönséget gyönyörködteti művészetével. A fess primadonna, a kinek talán a legnagyobb gázsija van a vidéki színésznők között, mindenféle képen fővárosi életet él. Gyönyörű lakása van, a melyben nem egy művészi tárgy kelti fel a műgyűjtők irigységét, mindent izléssel rendez el maga körül. Slágerül aztán a diva legújabb automobilt vásárolt, hogy semmiképpen se maradjon el nagyszerű kollegája Fedák Sári mellett.

Automobil — kontra Fedák nem fehér, hanem sárga. A ki látta, azt mondja, hogy a legdivatosabb autók egyikike — el fér rajta egy tiz tagu társaság.

A művésznő a vásárról pár nappal ezelőtt levélben értesítette egyik debreczeni ismerősét. Azt írja, hogy rövid időn belül automobilos vizitet rendez és ellátogat Debreczenbe is. A nyári szünidejét pedig arra használja fel, hogy anyjával és kis fiával a külföldet kalandozza be automobilon.

Az automobilos látogatás elé élénk érdeklődéssel néznek a művésznő debreczeni rajongói.

Színház.

Heti műsor.

Csütörtök Hunyadi László (B)
Péntek Postásfiu és huga (C)
Szombat Gül baba. (A)

Jászai Mari — Gárdonyi Géza Debreczenben.

Irodalmi esemény a debreczeni színházban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 21.

Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy Gárdonyi Géza a magyar irodalom eme büszkesége „Fekete nap” című drámáját nem adta oda a Nemzeti színháznak, hanem úgy döntött, hogy Jászai Mari a kinek a darab íródott, vidéken játssza. Jászai Mari a vidéki színpadok közül erre a megtisztelő szerepre a debreczenit szemelte ki. Erről a következő levélben értesítette Zilahy Gyula színgazgatót.

Igen édes direktor!

A mint új szerepemről, — „Jelenlétkelen asszony” — mehetek, szeret-

nék Debreczenbe menni és pedig Gárdonyi Géza „Fekete nap” című drámájával, melyet számomra írt, de a melyet a Nemzetihez semmi szín alatt nem ad be. Igen könnyű menetű, gyönyörű népies darab. Irjon neki Egerbe a föltételekért, bizonyára beleegyeznek, hogy Debreczenbe adják először. Több zsufoolt házat reménylek rá.

Ezen kívül válasszon 5 más szerepét is vendégszereplésre.

Ólelem Vilma feleségét s nos — önt is. Tölem már az mindegy.

Jászejok.

Zilahy Gyula azonnal írt Gárdonyinak, aki tegnap válaszolt a következőkben.

Kedves Zsül!

A „Fekete napok” című drámámat szívesen s örömmel engedem át neked színházad számára, ha a fő női szerepet a mi nagyszonyunk: Jászai játsza. A darab nála van, írj érte. A premieren ott leszek.

Ólel

Gárdonyi Géza.

Zilahy írt tegnap Jászejnak, akinek tehát egyik legkedvesebb vágya teljesül. Ez a legújabb színházi szenzáció.

Debreczenben lesz a bemutató előadása egyik legkiválóbb magyar író darabjának, amely eredetileg a Nemzeti színház számára készült. És pedig Jászai Marival, a legnagyobb magyar tragikával.

A nagy művészi eseményről a színházi iroda a következőket jelenti:

A legnagyobb magyar tragika érkezéséről kell számot adnunk. Jászai Mari asszony országos jelentőségű művészi esemény keretében fogja bemutatni ragyogó művészetét a debreczeni közönségnek. A nagy tragika levelet intézett Zilahy Gyula igazgatóhoz, a melyben jelzi, hogy Gárdonyi Géza országos nevű író új darabjának a „Fekete nap”-nak főszerepét a szerző kívánására a debreczeni színpadon fogja eljátszani. A Fekete nap szerepeit most írják ki és rövid idő múlva a próbák Jászai asszony vezetésével megfognak kezdődni a debreczeni színpadon.

Loute. Hosszas pihenés után ismét előkerült a színház könyvtárából ez a pompás vigjáték. Zilahy társulata gondos, jó előadásban hozta színre. A szereplők közül dicséretet érdemel Almási Lóla pompás Loutéja, Dési kitűnő Francollinje, Ternyei, Békés, Szabó Irma ötletes játéka. Az előadást zsufoolt ház nézte végig.

Gül baba. A szombati fényes színházi estének egyik kiváló érdekessége lesz a színpadnak rózsás kertté való átváltoztatása. Valami káprázatos világot teremtenek a második felvonásban ez operettben, melynek édes dallamokban bővelkedő zenéje különös hatást tesz a nézőre. A darab a vidék minden nagyobb színpadon zajos tetszésben részesült és tekintve, hogy az igazgatóság sem költséget, sem fáradságot nem kímél a mikor ezt a daljátékot színre hozza, bizonyosra vehetjük, hogy a debreczeni siker is biztosítva lesz. A Gül baba nem bérletszünetben, hanem a bérletben kerül színre.

Hunyadi László. Ma, csütörtökön este, igen kiváló műélvezetben részesül a színház közönsége. A Hunyadi László dalmű kerül előadásra. A szerepek így oszlanak meg: Mária—Zilahyné, Erzsébet—Radó Anna, Gara—Árkosi, Hunyadi László—Békefi, V. László—Perényi, Cilley—Polgár, Mátyás—Pozsonyi Lenke.

Építkezés miatt teljesen feloszlik

Mentze Henrik

ujdonságok áruháza
Placz- és Szt.-Anna-utca sarkán.

A raktáron lévő áruk beszerzési áron alul adtnak el.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó : d. e. 5—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

Hazafiság a Dóczy intézetben.

Történetek a német óráról.

Valami illatos, virágos poézis csap ki abból a történetből, a melynek színhelye a Dóczy bácsi iskolája, szereplői pedig az iskola bájos felsőbb leányai.

Ugyan melyik vezérezikíró, vagy politikus hinné, hogy a kedves leányfejek a mikor egymáshoz simulnak, nem a gavallérokkal, a zsurokkal a farsang mulatságával foglalkoznak, hanem azzal a nehéz nagy problémával, hogy mi lesz ezzel a szegény szomorú Magyarországgal.

Ki hinné azt el, hogy a felsőbb leányiskola folyosóin az elmúlt hétfőn a nemzeti gyász miatt nagy volt a szomorúság, s a kis leányok bizony busan fogsasztották el a tíz órai perezet, a melyet máskor olyan nagy élvezettel rogotatnak a foguk között.

Erről a nevezetes hétfőről szól az alábbi kedves kis történet.

Délután német óra volt a felső IV-ik osztályban. Durczásan készültek reá a kisasszonyok — s nem egynek szorult ökölbe a kezeckéje.

— Most tanuljunk németül, lázadotak a kis leányok, a mikor a német ilyen szomorúságot hozott a magyarrá.

Mielőtt német órára csengettek volna, elhatározták, hogy Matolcsy dr. tanárhoz deputációba mennek. Tartson, a német óra helyett előadást a magyar történelemből.

A tanár ur, a ki igen szimpatikus ember, szívesen teljesítette volna a leányok kérését, de azt mondta, hogy nagyon elvannak maradva a német nyelvben, tanuljanak hát. Ki is hívta felelni egyik debreczeni táblai bíró kis leányát.

— Mondja fel kérem a német verset, fordult a növendékhez.

A kis leány egy pár mondatot elmondott — aztán akarattal elhallgatott. Társnői helyeslő zugással vették tudomásul az esetet.

— Ne is beszélj, mondták a hevesebbek. Nagyon helyes, ne beszélj!

A tanár mit tehetvén egyebet, kihivott egy szépségi kis leányt, a ki mindössze egy pár hónapja jár a Dóczy intézetbe, s alig tud egy pár szót magyarul.

— Mondja el hát maga a német verset, szólít hozzá a tanár.

A kis leány rá nézett a tanára, aztán könybeborult szemekkel mondtotta:

— Tanár ur, tessék beírni az ötöst — én sem tudom a német verset ma elmondani.

A tanár erre a fiók forradalomra elvonult, a kis leányok pedig önérzetesen konstatálták, hogy a nemzeti becsületből ők sem engedtek egy jöttát sem. A gyásznapon senki sem beszélt közülük németül.

A politikai helyzetet nem fogja megváltoztatni ez a dolog, de az bizonyos, hogy a fiatal leánylelkek poetikus volta nyilatkozik meg a történetben.

— **Gróf Csáky kormánybiztos elutazott.** Gróf Csáky Zsigmond debreczeni csendőrszázados Kolozsvár és Kolozs megye kinevezett kormánybiztosa tegnap este fél 11 órakor utazott el Debreczenből Kolozsvárra, a hol dicstelen és hazafiatlan szerepét megkezdi. A gróf, a kinek a funkciójáért töméntelen adósságát fizette ki a kormány, nagy csendőri aparátussal utazott el. A vasuti állomást feltűzött szuronyu csendőrök lepték el, a kik szemmel tartották egész addig, a míg fel nem szállott a rendelkezésére bocsátott szalon kocsiba. A derék kormánybiztos feleségével és kis leányával utazott el. Ő maga czivil ruhában volt. A mint fellépett a szalon kocsiba, alantós tisztjei és a csendőrök felsőhájtottak:

— Hálistennek, csakhogy elment. A miből következtetni lehet, hogy szertették Csákyt Debreczenben.

Az új kormánybiztos csütörtök reggel 7 órakor érkezik meg Kolozsvárra.

— **Debreczen jóléti bizottságának ülése.** A város alkotmányvédő bizottsága ma este Szabó Kálmán volt országgyűlési képviselő elnöklete alatt ülésre gyűlt össze a városháza kis tanácstermében. Az ülés este fél 7 órakor kezdődött és majdnem 10 óráig tartott. A jóléti bizottság a változott politikai események következtében beállott új helyzettel foglalkozott, a tisztviselők sorsának megvédéséről sokat tanácskoztak, valamint arról is, hogy a kormánybiztos megjelenése esetén milyen magatartást tanúsítson a törvényhatóság. A jóléti bizottság határozatot nem hozott. Holnap ismét ülésre ül össze és ekkor fog a fölött is dönteni, hogy a törvényhatóságot rendkívüli közgyűlésre hívja-e össze vagy sem?

— **Papp Elek 7000 koronája.** Nagy veszteség érte Papp Elek a nádudvari kerület népszerű országgyűlési képviselőjét. Papp Elek a napokban lakóhelyétől. Karczagról Budapestre utazott. A vonaton hogy nem, elveszítette 7000 korona készpénzt tartalmazó pénztárcáját. Az esetet Budapesten vette észre és hiába volt minden kutatása, a nagy összegű pénz nem került meg.

— **Párhaj miatt kicsapott jogászok.** Néhány nap előtt történt, hogy a debreczeni jogakadémiai két hallgatója Kardos András és Muntian Vilmos valami konfliktusból kifolyólag párviadalt vívtak. Az eset az igazgatóság fülébe jutott s tekintve, hogy a debreczeni főiskolán szigorú szabály az, hogy a párhajtvívó hallgatókat kizárják, tegnap Ferenczy Gyula dr. igazgató értesítette a két jogászt, hogy az intézetből kizárják őket, Kardos és Muntian elszomorodva hallgatták a lesújtó hírt s nyomban értesítették a szülőket. Muntian édesatyja, a ki gör. kath. esperes, ma Debreczenbe érkezett, hogy mindent a mit lehet, megtegyen a fia érdekében. Ez azonban aligha fog sikerülni, mert az igazgatóság föltétlenül ragaszkodik a statutumokhoz. A párhajozó Muntian tartalékos vadász hadnagy, a kinek katonai kötelessége volt helyt állani az afférban. Az esetnek még egy szomorú epizódja van, Muntian édes anyja, a ki

idegbeteg asszony, mikor a hírt meghallotta, hogy a fiával mi történik nagyadag opiumot vett be, úgy, hogy csak nehezen sikerült az életnek megmenteni. Lehet, hogy a főiskola tanári kara, a mely igen helyesen jár el a párhajozó fiatalemberekkel szemben, ez esetben elnéző lesz és a két joghallgató meglessz továbbra is az akadémia kebelében.

— **Debreczen új főispánja.** Budapestről jelenti tudósítónk, hogy a kormány köréből kiszivárgó hír szerint Debreczen város főispánja Richter János lesz. Az ipse valahol Vingán messze az isten háta mögött telekkönyvezető volt és miután Kristóffy-nak szolgálatokat tett a német bogsáni kerületben való megválasztásánál, elismerésül kinevezeteli a szerencsétlen Debreczen főispánjává. Richter Jánosról csak annyit tudnak, hogy sokat koplalt az istenadta családjával ott len a temesmegyei faluban. Hát ha kedve tartja csak jöjjön Richter János tekintetes telekkönyvezető ur!

— **Eljegyzés.** Hegedüs Sándor, a Hegedüs és Sándor könyvkiadó cég beltagja eljegyezte Haas Olgát Komáromból.

— **A Debreczeni kereskedelmi Csarnok** vigalmi bizottsága tegnap délután 2 órakor ülést tartott, a melyen a február hó 24-iki művészeti részleteit beszélték meg. Dr. Weinberger Sándor titkár előterjesztette a programot, a melyek szerint az estélyen közreműködnek: Szamosy Elza a m. kir. Operaház művésznöje, Jeszenszky Csáder Irén a debreczeni színház tagja és Darvas Alice urleány. Az estély iránt, — a mely fényesen igérik, óriási az érdeklődés. Szamosy Elza a Puccini „Bohémélet“ből Mimi nagy áriáját, továbbá Massenet „Manon“ opera Gavotte, — Phaladithe „Psyche“ dal, Paint-Saens „Sámson és Delila“ opera nagy ária és a Carmenből a Habanerát énekli. A kiváló művész énekszámait Dr. Grausz Mátyás ur kíséri. Jeszenszky Cs. Irén egy magánjelenetet ad elő. Darvas Alice urleány pedig Liszt 2-ik rapsodiáját adja elő zongorán. A meghívókat ma kapják meg a Csarnok tagjai.

— **Felolvasó est.** Érdekes felolvasó est tartatik ma délután 5 órakor a róm. kath. főgymnasium dísztermében, Mozart emlékének áldoznak ott ma városunk legjelesebb művészei. Enek, hegedű, zongora, felolvasás mind mind Mozart világhírű és csodás zenei tehetségét fogja hirdetni s a régen porló zenei lángész örökön élő fenséges szerzeményei bizonyára magas zenei élvezetben fogják részesíteni ezen esték műértő közönségét. Oly erők, mint a Dr. Szenes féle vonósnégyes, Husz Lajos, Alber Lujza, Fenyő Imre, Freész Endre s tudós költő s szellemes író Di-vényi Gyula biztosítékai a legteljesebb sikernek.

— **Megtámadott rendőr.** Tegnap a kut utca egyik koresmájában Szőke Károly és Szőke Gerson mulattak. Mulatás közben összekaptak a tulajdonossal és ez kidobta őket. A didobott mulatók aztán a koresma előtt lármát csináltak. A lármára odament Karika Balázs 12. sz. rendőr, a ki esendre figyelmeztette a zajongokat. Ezek a helyett, hogy megfogadták volna a rendőr figyelmeztetését reátámad-

Kávé városszerte elismert legjobb minőségekben, fumei árban szerezhető be

HERMANN J. kávé különlegességi üzletében

Piac utca 75. szám. Iparbankkal szemben — Telefon 445.

tak és ölmos botokkal ütni kezdték. A rendőr látva azt, hogy itt bajba van, ki rántotta a kardját és egy hatalmas ütést mért a támadókra, mire azok elmenekültek. A támadók ellen a vizsgálatot megindították.

— **Összetörte a bal vállát.** Hári János napszámos tegnap a bábaképezdebe egy mosógépet szállított ki. Mikor a gépet a szekérről leakarta emelni, Hári János megcsuszott és a gép rázuhant és a ball vállpercét összetörte. Súlyos sérülésével beszállították a kórházba, ahol sebeit bekötötték. Hári János állapota rendkívül komoly.

— **Nyomdászok mulatsága.** A Debreczeni Nyomdász-Szakegyesület 1906. márczius hó 4-én a „Margit fürdő” disztermében saját pénztára javára világpostával, szerencsehalászzal, konfetti és serpentin dobálással, hangversennyel, tréfás szavallattal egybekötött nagyszabású, fényes Alarczos-Estélyt rendez. Rendezőség: Erdélyi István gazda, Péntek Lajos ellenőr, Morvay Zoltán elnök, Simon János alelnök, Takács Sándor pénztárnok, Végh János jegyző. Benedek Sándor, Boda Imre, Borbáth Gyula, Gyökerecs Ferencz, Heller József, Nickelsburg Izidor, Nyíry János, Kovács Ferencz, Kurucz Béla, Patkó Imre, Szentessy Pál, Valády Lajos, Báthory Kálmán, Balogh István, Bartha István, Bartha József, Boldizsár Károly, Boros József, Botos Sándor, Dózsa György, Ducsy József, Erdélyi István, Erdélyi Károly, Fohn Adolf, Horváth Lajos, Juridesz János, Kaposi János, Karabélyos Zoltán, Katona Gyula, Kiss Gábor, Kulcsár András, Kulcsár Gyula, Liebermann József, Molnár Károly, Nagy Sándor, Pichler József, Róth József, Szabó József, Sarkady Ferencz, Szathmáry Gábor, Szathmáry Gyula, Széll Sándor, Veres Jenő, Wiesner Béla. Belépti-díj: Személyenként 2 kor. Előre váltott jegy 1 kor. 50 fill. Családjegy 3 személyre 4 kor. Kezdeté este 8 órakor. Zenész Veres Tóni. Jegyek előre válthatók Gyürky Sándor, Mihály Sámuel papir és Horváth G. urak órászületében.

— **A Zion egyet legutóbbi estélyén felülfizettek.** Alt Henrik 1 kor. Bányai József 2 kor. Czigler Jacehim 4 kor. Csillag József 4 kor. Ifj. Csikes Ferencz 2 kor. Emerich Arnold 5 kor. Frank József 2 kor. Farkas Andor 2 kor. Fürst Béla 4 kor. Goldstein Soma 3 kor. Goldstein Bernát 1 kor. Gelbmann József 2 kor. Gelberger Dávid 3 kor. Hoffmann Sándor 3 kor. Hauer Bertalan 1 kor. Hechtmann Ignác 3 Keiner Adolf 5 kor. Kaiser Salamon 1 kor. Kropf Mór 2 kor. Klein János 2 kor. Klein József 3 kor. Kremer Jakab 3 kor. Kiss Adolf 4 kor. Kronovitz Ignác 2 kor. Ifj. Kellner Dávid 2 kor.

— **A lakatosok kutfurók és rézöntők szakosztálya** tegnap délután igen népes ülést tartott az ipartestület kistanáestertermében. Az ülésen a megüresedett előjárósági tag helyét töltötte be a szakosztály. Előjárósági rendes tagul jelöltetett Bartha Mihály lakatos, póttagul pedig Hannel Sámuel rézműves mester.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Kovács Eszter gk. 19 éves, Gellén Margit ev. ref. 8 hónapos, Szilágyi Margit ev. ref. 9 hónapot, Kapusi Maria ev. ref. 15 hónapos, Kerekes Miklós ev. ref. 2 éves.

— **Munkás baleset.** Presovszky Lajos kőműves tegnap a Kossuth-utcai temetőben favágással foglalkozott. Munka után kedve támadt s felmászott egy fára. Mikor már felért a fa tetejére, a nyirkos fán megcsuszott és lezuhant. Lezuhanása közben fején súlyos sérüléseket

szenvedett. Ájultan tették fel a mentőkosztra és úgy vitték be a kórházba. Alapota aggodalomra ad okot, de valószínűleg fel fog gyógyulni.

— **Uj (Zánder féle) gyógyintézet Debreczenben.** Lapunkban már régebben jeleztük, hogy a napokban egy új (Zánder-féle) gyógyintézet fog megnyitni városunkban. Miután azonban a gyógyintézethez szükséges gépek és készülékek kizárólag Svédországban Stockholm-ban a feltaláló tanár g. Zánder személyes felügyelete alatt és utasítása szerint készülnek és egyes részei Németországban Wiesenbadenben pótolhatók, egy ily intézet kellő felszerelése hónapokig tart. Mint halljuk, a gépek mind itt vannak, fel vannak szerelve és ki lettek próbálva. Ezen óriási anyagi áldozatok árán berendezett s külsejében is meglepő intézeten most történnek az utolsó simítások, hogy a jövő héten a gyógyulást kereső közönség rendelkezésére álljon. Alkalmazása különösképpen chronikus betegségeknél van, pl. izom zsugorodás b e nulás, emésztési zavarodás, (chronicus székrekedés) szivbajok, elhájosodás és más olyan betegségek, melyeknél a vérkeringés javítása által igyekszünk a bajt gyógyítani. (Ideggyengeség, Neurasthelia) Az intézet jövő hét elején nyílik meg. A gyógyintézet tulajdonosa Dr Szász Adolf orvos Piacz-u. 59. szám Steinfeld ház.

— **Halálozás alkalmával** a t. gyászoló felek el ne mulasszák Tóth Sámuel temetkezési intézetét Szécsényi u. 1. szám felkeresni, mert ott a legolcsóbb és legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Temetkezések egyszerűtől a legdíszesebbig szolid árakban eszközöltetnek.

— **Uj tanfolyamok a nyelviskolában.** Mr. M. Rose nyelviskolájában márczius hó 1-ével kezdődnek a nyári tanfolyamok. Mint az elmúlt idényben, úgy lesznek most is kezdő, haladó és felsőbb tanfolyamok a német, francia és angol nyelvekből. A kezdő tanfolyamok este 7-9 órakor és d. u. 2-3. A tárgyalgó tanfolyamok (matinéés de conversation) hölgyek számára d. e. 10-12 között. — Urak számára d. u. 5-7 és este 8-10 között fognak tartatni. Jelentkezhetni már most naponta d. e. 11 órától.

— **A debreczeni kölcsönös segélyező egyet mint szövetkezet** közgyűlését f. hó 24-én vasárnap délelőtt 10 órakor a Kereskedő Társulat disztermében (Felső Kereskedelmi iskola épület) tarja meg. A felszámoló évtársulat kifizetése 26-tól hétfőtől kezdődőleg eszközöltetik.

— **Modern butor kiállítás.** Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 27. és 28-án az Ipartestület disztermében Ungváry József ur részére készült butorokból kiállítást rendezek a nagyérdemű közönség szíves érdeklődését tisztelettel kérem. Kovács Gyula műasztalos. Darabos utca 17.

— **A Korona Takaré- és Hiteleszövetkezet** értesíti t. tagjait, hogy az első évtársulati betéteket folyó hó 22-től kezdve a délelőtti órákban fizeti ki.

— **Egy óriási bálnahal** használható részei sikerült olcsón megvásárolnom s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a saját vezetésem alatt álló műtermemben rendelt egészségügyi fűzőket e kitűnő anyag felhasználásával jutányosan készíthetem. A legújabb divatu párisi és angol model fűzők valamint bármely érzékeny alakhoz megfelelő egészségügyi fűzők raktáron kaphatók és megrendelhetők. Al talánosan elismert és orvosilag igazolt tény, hogy mérték szerinti saját készítésű mellfűzőim az egészség megóvása céljából előnyösek, míg ellenben a rossz rendszerű gyári fűzőkésztmények a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre. A legjobb egészségügyi fűzők készítője Goldstein Karolina Debreczen, Piacz-utca 12.

— **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk hogy függönyök tisztítását és festését szakszerűen és a legjutányosabb árban eszközli Koncz József kelmefestő- és vegyeszeti ruhatisztító, Batthányi-u. 3. és Vár-utca 3. (a zenede épületében.)

— **Képkerepezéseket** a legszebb kivitelben készít Blattner József üveg és képkerepezés üzlete Csapó-u. 1.

— **Eladás.** A debreczeni jótékony nőegylet szövőipari szakiskolájában készült vászonneműek, törülközők, konyharuhák, továbbá lawen tennis kelmék, melyeknek jóságáról és izléses kiviteléről a szakértők a legnagyobb dicsérettel nyilatkoztak, szövőipariiskola helyiségében (Péterfia-u. 78. sz. nőegyleti árvaház) kaphatók f. hó 19-ikétől délelőtt 9-12, délután 3-5 óra között. Az árak olcsók. Debreczen, 1906. február 17. A debreczeni jótékony nőegylet.

— **Már csak rövid ideig tart** a Blattner Gyula üveg és porcellán üzletének végkiarúsítása. Ezen páratlan körülményt a vételre igen kedvező alkalmat ajánljuk olvasóink és a nagyközönség szíves figyelmébe.

— **Feriz** a legjobb cigaretta hüvely. 1000 db. 2 kor. 80 fill. 100 drb. 32 fillér. Pongrácz Géza papirgyári raktárában Debreczen.

— **Beszerezési áron alul vásárolhatunk most szép és jó árúkat Mentze áruházában. Az üzlet feloszlik.**

Nem lehet népgyűlést tartani.

A gyülekezési jog korlátozása.

A mai véres tüntetés.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 22.

A politikai világot egész nap az a hallatlan vérengzés tartotta fogva, melyet a székes főváros bestiális rendőrsége véghez vitt. Nyíry Sándor vicze király ma Bécsbe utazott, hogy a császárnak vissza adja a megbízatását. Hir szerint a viczekirályságról szóló felmentést a hivatalos lap pénteken közli.

Ismeretes, hogy az országban e hó 25-én nagy tiltakozó népgyűléseket akartak rendezni. Kristóffy ennek eleje vágott és bizalmas rendeletet küldött az összes közigazgatási hatóságokhoz, megfűtve, hogy semmiféle népgyűlésre engedélyt ne adjanak. A karhatalom kirendelésére is megbízást adott a jeles belügynök.

Ma este ismét miniszter tanács volt, a melyen a legújabb gázságok elkövetésére hoztak határozatokat a nemzet hóhérai.

Fejérváry ma leiratokat intézett Rudnay vicze királyságáról úgy a fővároshoz, mint Pestmegyéhez. A leiratokban azzal fenyegeti a generális a fővárost és a vármegyét, hogy az esetre, ha Rudnayt el nem ismernék kir. biztosnak, a törvényhatóságot felüggeszti. Fejérváry ma megintertjuvöltatta magát egy frankfurti ujságíróval, a kinek kijelentette, hogy Tisza tegnapi beszédében sok helyen elvetette a sulykot. Fejérváry az ő külön közjogát magyarázta a német ujságírónak, A Berliner Tagblatt ismét feltűnő cikket közöl és megfenyegeti Ausztriát Magyarországon elkövetett alkotmánytiprásáért.

A vezérőlbizottság manifesztumot intéz a nemzethez. A kiáltványt pénteken adja közre a vezérőlbizottság.

TÁVIRATOK

Kossuth üdvözlése.

Budapest, febr. 21. Kossuth Ferencz ma is rengeteg üdvözlő táviratot kapott. Nemesak Magyarországból jöttek, hanem Olaszország több városa üdvözölte Kossuthot, a ki válaszolt a táviratokra.

A budapesti vérengzés.

Budapest február 21. A mai vérengzésnek meglepő részletei vannak. Az ifjúság mikor a templomból kijött, kiakart vonulni a kerepesi temetőbe. A rendőrség hirtelen megtámadta az ifjúságot, melynek zászlóvivőjét Zeimus Illést Fasing rendőrtelgyelvé addig verte, a mig kihullott kezéből a gyászlobogó. A rendőrség halatlan brutalitást vitt véghez. Fasingot ekkor többen úgy fejbe vágták, hogy behasadt a koponyájába. A verekedésben különösen kitűntek Málnás és Koos rendőrfogalmazók. Érdekes, hogy egy Kiszelyi János nevű rendőri hivatalnokot is úgy megverték a rendőrök, hogy súlyosan sérülve szállították a lakására. Az ifjúság a temetőben megkoszoruzta Kossuth Lajos sírját.

Tüntetés Kolozsvárt.

Kolozsvár, febr. 21. A kolozsvári egyetem ifjúsága ma nagy tiltakozó gyűlést tartott, a melyen a törvénytelen ségek ellen emelte fel szavát. A gyűlésen több tanár, sőt még Apáthy István rektor is beszélt. Apáthy kijelentette, hogy nem mer szólni, mert fél, hogy lázítás miatt porbe fogják.

Nyitra tovább is ellenáll.

Nyitra, febr. 21. Nyitra megye mai közgyűlésén elhatározta, hogy Csillagi Györgyöt nem ismeri el kormánybiztosnak és a tisztviselőknak a rendeletei végrehajtását megtiltja.

Oláh katonák érkezése.

Budapest, febr. 21. A kormány, úgy látszik, nem bizik a magyar bakákban. Ma Temesvárról egy század oláh legényekből álló katonaság érkezett a fővárosba. A katonákat külön vonat hozta.

Az elfogott egyetemi hallgatók.

Budapest, febr. 21. A hétfői tüntetés alkalmával három egyetemi hallgatót fogtak el, Szirmay kapitány kihágás miatt ma vonta őket felelősségre és mindegyiket pénzbüntetésre ítélte.

Egy örült báró.

Stuttgart, február 21. Müncz Oszkár báró a hohemüringeni majoratus birtokosa, ki excentrikus viselkedésével már évek óta feltűnést kelt, január 8 án feleségül vett egy Rucker Edit nevű 19 éves feltűnően szép leányt. Az új házasság Rómába utaztak, a Grand Hotelban szálltak meg a honnan már 30 án elutazott a báró Hohenmüring birtokára. Felesége várt egy darabig, aztán utána, ment. A báró ezekkel a szavakkal fogadta. Édes gyermekem nem vagy nekem való, elmehetsz! Az örült báró ellen felesége pert indított.

Egylet.

Az iparos kör felolvasó estélye. Ma csütörtökön este tartja az iparoskör Simonffy-utcai helyiségében ez évben első vita estélyét, mely alkalommal Veréb Lajos zárgyáros a vasúttörténetéről, Komros Gyula pedig az iparosok árszámítására és

könyvvezetés szükségességéről tart felolvasást. Ajánljuk iparosaink figyelmébe a már a múlt évben is többször sikerrel rendezett vita estélyt, mely még egyrészt tanulságos, másrészt kellemes szórakozást is nyújt iparosainknak. A mai felolvasás este fél 8 órakor kezdődik s azon csak iparosok jelenhetnek meg.

Mulatságok.

A Debreczeni dalegylet dal- és zene estélye. Hirt adtunk már a dalegylet március hó 1-ső napján a „Margit” dísztermében tartandó dal- és zene estélyéről, mely előreláthatólag a téli, illetve a farsangi mulatságok egyik legsikerültebbjé közé sorolható. A dalegylet vezetősége a műsort nagyrészt műdalokból állította össze, az előadandó férfi négyesek a dal- és zene iránt érdeklődő közönség legmeszebb menő igényeit is teljesen kielégítik. Ott látjuk Stehló „Lengyelek a csárdában” (lengyel bordal) című jeles férfi négyesét Péter Gábor dalegyleti jegyző szövegezésével: Huber Károly híres zeneszerzőnek „Édes hazám” és „Nem nézek én” remekül összeállított műdalait, mindenik lekötö a hallgatóság figyelmét, a műsor többi részét Lányi és Nyugal Armand csinosan összeállított népdal-egyvelege képezi, ezen valóban páratlanul összeállított műsor szünetei alatt és után alkalmunk lesz Rácz Károly kiváló zenészünk zeneszámban gyönyörködhetni. Az estély kezdete pontban 9 órakor. Ujjonnan belépő pártoló tagok az estélyre már tagsági igazolványaikat használhatják melynek kiállítása végett jelentkezhetni Govrik Miklós dalegyleti II-od titkárnál (Széchenyi utca 3. sz.) és este a pénztárnál.

Közgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest 1906. február 21

Készáru csendesebb, határidők kezdetben gyengült, zárlat felé megszilárdultak.

1906. októberi buza	16 78.—80
1906. áprilisi buza	16.86.—88
októberi rozs	—
1906. áprilisi rozs	13.64.—66
októberi zab	12 53.—60
1906. áprilisi zab	15.34.—36
1906. májusi tengeri	13 92.—94
1905. júliusi	14 08.—10
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906 szeptemberi repce	—

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Francziabatiszt

minden színben.

Selymek, Messaline,
Tafft, Calipsó,
Cristaline.

Készalkalmi ruhák.

Óriási választék.

Előzetes jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy ez évi márczius hó elsején saját cégem alatt, Piacz-utca 12. sz. a., Stencinger-házban

kesztyű, orvosi mű és kötszer üzletet

nyitok, a mire már most hátorkodom a n. é. közönség b. figyelmét felhívni. Bővebbet a kibocsátandó körlevelek és hirdetésekben.

Tisztelettel

Schön Sándor.

1906. Farsangi idényre ajánljuk

a legdivatosabb bál kelmeinket. 120. cm. széles fehér és színes francia batisztokat. Selymek: Christalin, Radium, Pongenette, Tafft-messaline, Lyonaise divatos bál színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett-batiszt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb. Selyem és csipke sálak, legyezők, bál kesztyűk, fehér és színes áttört harisnyák, nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Vászon, divat és szőnyegáruház.

Cibelinek és barchetek mélyen leszállított árakban Benyáts Emilnél

Főtér, (Tisza palota.)

Házasulandók

figyelmébe!

Jegy-gyűrűk

Ékszer ujdonságok

Menyasszonyi kelengyék

Alkalmi ajándékok

Zsebóra-különlegességek
nagy választékban és a legolcsóbban

Rose Dezső

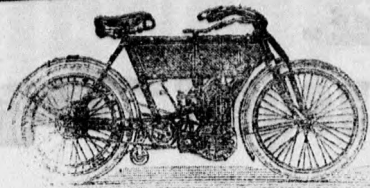
ékszerésznél kaphatók

Debreczen, Piacz-utca 55.

a Hungária kávéház mellett.

1906. február 22.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Értesítjük a kerékpározó közön-
séget és t. vevőinket, hogy javító
műhelyünkben a tavaszi időnyre a

kerékpárok javítását

és előigazítását már megkezdük.
Ajánlatos tehát hogy kerékpár
javítását ideje korán eszközöltesse,
mely a nálunk megszokott olcsó árban
jótállás mellett elvállaltatik.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer

kerékpár üzlete
Debreczen, Piacz-u 8. sz. Kereskedelmi
palotában.

Szőlővessző

A világhírű

„Delawáre“

adja a legjobb bort!

**A phyloxera ellen áll!!!
Oltani, permetezni nem kell!!!**

A szőlészeti kincse.

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk
bármelynek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

**|| Nagymennyiségű sima és gyö-
keres Delawáre vessző eladás. ||**

Czím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: **Alsó-Szegesd.**Központi iroda: **Felső Segesd, Somogy m.**

Farsangi idényre

divatos batisztok 35 kr. Francia
batiszt 40 kr. Francia selyem
batiszt 50 kr. Fehér és crém szö-
vet 60 kr. Selyem sálak 1.20-tól.
Delinek minden színben 30 kr.
Francia delin 60 kr. Férfi ing
sima és hajtásos 1.20 kr.-tól.
Francia szabású lábravaló 90
kr.-tól, női, fiú és leány fehér-
nemű, leány ruhácska szövet és
parchettek, kötények minden szín-
ben és minőségben dus választék-
ban. És itt sok nem sorolt árú
tetemesen leszállított árban áru-
sítottatnak el.

Dospoly János utóda

Főter, Tisza-palota.

**Legjobb és legmegbízhatóbb
gazdasági és
kerti magvakat**
szállít

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése

Debreczen, Piacz Hatvan-utca sarok.

Mintázott ajánlatot kívánatra bér-
mentve küld.

Tudomásul.

Van szerencsém a t. építető kö-
zönség tudomására hozni, hogy nyir-
egyházi irodámmal kapcsolatosan
helyben Piacz utca 71. szám alatt

műépítészeti irodát

létesítettem.

Elvállalom modern lakóházak, va-
lamint mindennemű épületek terve-
zését, költségvetésének készítését, va-
lamint az épületek műszaki felügye-
letét is.

Kiváló tisztelettel

Pavlovits Károly,
műépítész.

Mélyen

leszállított árak!

mig a leltározás tart

Stein László

rőfös- és rövidáru üzletében

Kenyérpiacz sarkán, Wolff palotában.

Batisztok.

Ajour kelmek.

Kész ruhák.

Selyemkendők.

Boák és sálak.

Vászon és kanavász.

Agyterítő és paplan.

Blousok és aljak.

Harisnyák.

Harasztkendők.

Bámulatos

olcsó árban.

Világkiállítás St. Louis 1904.
Legmagasabb kitüntetés Grand Prix

Nincs többé szobafüst.

A JOHN-féle kéménytoldó

minden kéményt megjavít.

Kitűnő minőség. Olcsó ár.

Kapható Lukács Vilmosnál Hatvan-u. 5.

Meghívás

az „István“ gőzmalom társulatnak

1906. évi február 25-én délután 3 órakor

Debreczenben, a Kereskedő Társulat épületének disztermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg, az arra vonatkozó jelen tessel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása, a felmentvény megadása és az osztalék megállapítása.
4. Igazgatósági javaslat az üzem czélszerű kihasználására tervezett építkezések és átalakítások foganatosítására szükséges költségekre — és ezzel kapcsolatban a részvénytőke felemelésére vonatkozólag.
5. A nyugdíj szabályzat 6. §-sa kiegészítése.
6. A sorrend szerint kilépő 2 igazgatósági tag választás utjánai betöltése.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabály 27 cikke értelmében f. évi február 23 és 24-én, délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a társulat Csapó-utca 6. szám alatti liszt-
raktári irodái helyiségében átvenni sziveskedjenek.

A mérleg és veszteség-nyereség rovás február 17-től kezdve a társulat irodájában meg-
tekinthető.

Az igazgatóság.

Még csak 6 napig.
Az üzlet teljes felosztása végett

lehet ezen mélyen leszállított árakban vásárolni.

Mert itt hagyom Debreczent megyek Aradra.

Rumburgi vászon uri nadrágra frt. 3.85 4.45. Teljes vég Király vászon női fehérneműre vékony szálu frt. 5.80 6.65. Czégem különlegessége 50 rőfös rumburgi minden czélra alkalmas frt. 7.95 9.— Teljes vég szintartó kanavasz kitűnő minta frt. 3.90 9.— Teljes vég Schroll kitűnő minőség frt. 4.85. Teljes vég Schroll, jobb minőség frt. 5.25. Teljes vég Schroll, egész finom minőség frt. 6.65. 6 személyes czérna damast étkező teríték abrosz és szallvéta frt. 1.85 2.45. 12 személyes czérna damast étkező teríték, abrosz és 6 szallvéta frt. 5.— 6.35. 6 személyes szebbnél szebb czérna damast kávé teríték, abrosz paplan, vattás frt. 2.95. Uri fehérneműekre: R. R. 5 réti uri gallér darabja 10 kr. Tartós uri ing, sima, divatos 98 kr. D. D. Schiffon uri ing, sima, redős, vagy piké mellű frt. 1.12. R. R. Schiffon uri ing, sima, redős, vagy piké mellű frt. 1.32. R. R. Schiffon diszes háló ing frt. 1.13. Uri eserayó frt. 1.25. Mindenki vegyen nyerselyem elegáns ernyőt, mosí frt. 1.65.

Különös figyelmet érdemel, bámulatos, szép divatos és elegáns ruha blous és costume szövetek minden elfogadható árért.

Hegedűs Armin Debreczen, Piacz-utca 19., Bika szálloda melletti Ranunkel ház.
 Üzlethelyiség kiadó.

Apró hirdetések.

1) szög 40 fillér, szontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbelvegezt esatolni.

Köhögésnél legjobb czuker a Borsy-féle pemetefü czukorka. Kapható Jóna és Jóna drogueria, Budai czukraszda és minden jobb fűszerüzletben.

A legjobb minőségű konyhakerti, melegágyi és virágmagvak Kontsek Géza nagykereskedésében kaphatók Debreczen, Kossuth-utca. Nagy képes magárjegyzék megjelent.

Közvetlen a Kossuth-utcai temető mögött egy akácza erdő irtatik, ahol kerítésnek való ezulápok, lugas lábák és szőlőkaróknak való fák kaphatók.

Ruhája csak annak sikkes Kinek a szabója — Csikes. Üzlete az Iparbank-palotában Piacz-u. 58.

Miklósné és Társa (börönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányu kézi és láda kofferekben, saját gyártmányu utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárczáknak. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltnék.

Egy kg. családi kávé 1 frt 20 kr. 1 kg. szép mazsola 36 kr. 1 liter ezerjő bor 36 kr. 1 deka narancs mandarin tea 5 kr. 1 kg. hordós káposzta 12 kr. 1 kg. uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr. Kertész Miklós fűszer- és csemege üzletében Csapó-utca kenyér-piacz sarok.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám az udvarban.) Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon szám 168.

Zongora javítást, hangolást úgy helyben mint vidéken olvállal Schmidt S. zongora és hangszer készítő.

Egy pénzbeszedői és két utazó ügynöki állás betöltésére megfelelő óvadék képes emberek felvételnek Schweitzer Testvérek czégnél Debreczen.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsétnyomó, számozógép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni ruggyanta-bélyegző gyár és nyomdában Simonffy u'ca 5. sz.

Egy szobaseprű 15 kr. 1 kg. szilva 16 kr. 1 kg. teasütemény 75 kr. naponta friss vaj kapható Glück Izidor fűszer és csemege üzletében Péterfia-u.

Jókarban levő erős harang-járgányt megvételre keres Ráhrmer Sándor Piacz-utca 26. sz. Főtrafik udvar.

Megnyilt az új butor raktár Hatvan-u. 2. sz. a. Kaiser Salamon heti vagy havi részletfizetésben, hol leg-szebb kivitelben kaphatók fa- és vasbutorok, vászon-, kézműaruk, férfi-, női- és gyermekruhák, szőnyeg-, ágy- és asztalterítők, csipke- és szövettüggönyök, férfi- és női divatkelmek stb. legelőnyösebb havi vagy heti részletekben. Készpénzvásárlásnál 15 százalékos engedmény.

Tejet keresek állandó napi megvételre bármilyen nagy mennyiségben. Czím tejcsarnok Simonffy-utca 59. szám.

Különbejáratu, csinosan butorozott szoba kiadó Széchenyi-u. 27.

Házilag készített borezetfeladó Piacz-utca 42. hátul az emeleten.

Jó karban levő butorok és egy szép függő lámpa eladó Timár-utca 22.

Nincs többé köszvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalomtól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg hires

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
 Arany-egyszaru gyógyszerár.

Nincs többé csusz!

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészeket!

Schicht-szappan!

(„Sarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb s ha sználásban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25 000 koront fizet Schicht György czég Ausziban bármik a ki babizonítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros kevereket tartalmaz.

Nyomatott Hoffmann és Kronovicz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.